

06

@live.nl

Datum 19 maart 2023
Onderwerp Zienswijze Plan-MER voor windbeleid en RES Provincie Gelderland, gebreken in effectanalyse natuur.

De provincie Gelderland nodigt iedereen uit om een zienswijze op de NRD in te dienen bij de provincie. Als WetlandWacht van het Natura 2000 gebied Loevestein, Pompeveld & Kornsche Boezem en daarmee belang hebbende van- en voor bescherming van vogels en hun leefgebied in het rivierengebied, ga ik graag in op deze uitnodiging.

In hoofdstuk 6 van het document Plan-MER voor windbeleid en RES provincie Gelderland wordt de beoordelingswijze beschreven. Het beschrijft de effecten op hoofdlijnen en vertaalt deze in tabel 6.1 in ingreep-effectrelaties. Daarin worden effecten en criterium beschreven. Maar zelfs op hoofdlijnen worden de effecten en criterium op het gebied van natuur bijzonder minimaal omschreven en zijn deze incompleet. Met een kwalijke constatering, zeker gelet op het feit dat gepretendeerd wordt met het Plan-MER "de objectieve ondersteuning door de milieueffecten van windenergie in beeld te brengen".

Zo wordt beperkt tot beschermde soorten en vervolgens beperkt op de effecten op de gunstige staat van instandhouding. Tevens worden bij beschermde gebieden beperkt op instandhoudingsdoelen of doelen/kernkwaliteiten.

Hiermee lijkt in het Plan-MER het idee geschetst te worden dat afdoende zorg gedragen wordt voor waardevolle natuurwaarde en de effecten op biodiversiteit "(positief (?) of negatief)". Echter, hiermee wordt hooguit aan een minimaal wettelijke verplichting voldaan waarvan het zeer twijfelachtig is of dit de natuurwaarden überhaupt borgt.

Een zorgwekkende ontwikkeling daar het effect van windturbines op gedrag, gebruik van leefgebied, kwaliteit van leefgebied van verschillende diersoorten, met name vogels, sterk kan beïnvloeden. Zaken waar volgens deze ingreep-effectrelaties onvoldoende inzicht in verkregen worden zijn onder andere:

1. Lokale omstandigheden van groot belang voor lokale populaties. Gebieden die bijvoorbeeld dienen als 'source-population' voor regionaal schaarse soorten, gebieden van groot belang voor een grotere populatie.
2. Migratie van vogels gedurende de voor- of najaarstrek. Migratie vindt vooral gedurende de nacht plaats, windturbines zijn dan onvoldoende zichtbaar waardoor trekkende vogels geen mogelijkheden hebben tot uitwijken.
3. Trek van- en naar slaapplaatsen of foerageergebieden. Dergelijke trekbewegingen zijn vooral tussen het najaar en voorjaar en betreffen grote aantallen van grote groepen. Te denken aan ganzen, reigers, aalscholvers, eenden, steltlopers etc. Dergelijke trekbewegingen volgen vooral rivieren en zijn talrijker in het rivierengebied waar waterplassen dienen als slaapplaats.
4. Belang van stop-over sites. Locaties die gedurende een korte periode van groot belang zijn voor grote groepen vogels. Bijvoorbeeld locaties waar weidevogels, lepelaars en watervogels gebruik van maken om te verzamelen, foerageren of slapen tijdens voorjaar of het najaar.
5. Gebieden van groot belang voor specifieke, gevoelige en schaarse soorten. Bijvoorbeeld foerageergebieden van soorten als zeearend en visarend die met name gebruik maken van de open landschappen en uiterwaarden om te jagen in waterrijke gebieden – van groot belang om succesvol jongen groot te kunnen brengen. Gebieden die volgens de lezing van de wet behoren tot de vaste voortplantingsplaatsen (territorium) zoals RVO deze hanteert.
6. RVO beperkt de bescherming van vogels (Wnb H3) niet tot slechts het nest, maar het territorium + nest dat nodig is om het nest succesvol te laten zijn c.q. niet beschadigen. Hiertoe behoren bijvoorbeeld ook (foerageer)migratieroutes. Wanneer (externe) effecten,

zoals windturbines, resulteren in het ongeschikt worden van die (beschermde) nestlocaties, wordt de Wet natuurbescherming overtreden. Dit doorwerkend effect in relatie tot de wetgeving is nu onderbelicht in het Plan-MER.

7. Belang van buffergebieden rondom bestaande beschermde gebieden. Deze buffergebieden zijn veelal van groot belang omdat bijvoorbeeld de rust aldaar of de openheid de kernwaarden borgt van beschermde natuurgebieden. Ontwikkelingen net buiten beschermde gebieden kunnen net zo goed significante effecten hebben op de kernwaarden en doelstellingen van beschermde gebieden en soorten.

In deze zienswijze wordt daarom gepleit om de daadwerkelijke effecten op natuur en biodiversiteit in beeld te brengen zodat een juiste afweging gemaakt kan worden over waar windenergie te winnen. Windenergie is een onderdeel van een toekomstige duurzame samenleving, maar de methode om energie op te wekken zou niet met recht duurzaam genoemd kunnen worden als dit ten koste gaat van waardevolle en noodzakelijke natuur.

Als gekozen wordt om de onderzoeken en afwegingen op effecten op natuur te beperken tot de minimale wettelijke verplichtingen, dient dat in de Plan-MER op zijn minst erkend te worden. En dient dus erkend te worden dat enkele zeer waardevolle en noodzakelijke natuurwaarde niet in de weegschaal gelegd worden bij keuzes over windenergie in de Provincie Gelderland.